

Criteria en vragenlijst themacertificaat Relaties en seksualiteit VO/VSO

Ter voorbereiding op de aanvraag vind je in dit document de criteria en vragenlijst voor het themacertificaat Relaties en seksualiteit. De vragenlijst is gebaseerd op de gestelde criteria. Daarnaast zijn er vragen opgenomen die de beoordelaar een completer beeld geven op het 'wat' en 'hoe' op een school. Dit zijn beeldvragen. Bij het eindoordeel kijkt de beoordelaar naar het totale plaatje dat uit de aanvraag naar voren komt.

Om het themacertificaat aan te vragen, vul je de vragenlijst in via het online aanvraagstelsel op www.mijngezondeschool.nl. In de vragenlijst wordt onder 'ouders' ook 'verzorgers of iemand uit de directe omgeving van de leerling' verstaan.

Tip: Vul de vragenlijst zorgvuldig in en maak ruim gebruik van de mogelijkheid om een toelichting te geven zodat het voor de beoordelaar duidelijk is hoe de school het thema Relaties en seksualiteit heeft vorm gegeven.

Handig om bij de hand te hebben:

- beleidsdocument;
- gedragsregels;
- zorgplan/schoolondersteuningsprofiel.

Criteria themacertificaat Relaties en seksualiteit VO/VSO

Educatie

- De school maakt in het lesprogramma gebruik van (minimaal één) erkende Gezonde School activiteit(en) rondom relaties en seksualiteit.
- De school besteedt in de lessen structureel aandacht aan relaties en seksualiteit.

Toelichting: Met structureel bedoelen we dat het thema zowel minimaal één keer in de onderbouw als in de bovenbouw terugkomt en dat de school dit niet eenmalig doet.

- In de lessen over relaties en seksualiteit komen de volgende onderwerpen aan bod: lichamelijke ontwikkeling (o.a. puberteit), veilig vrijen (preventie onbedoelde zwangerschap en preventie soa), wensen en grenzen en seksuele grensoverschrijding en (acceptatie van) seksuele diversiteit.
- De onderwijsactiviteiten op het gebied van relaties en seksualiteit zijn vastgelegd.
- De school biedt docenten bij- of nascholing op het thema Relaties en seksualiteit.
- De school informeert ouders dat het thema Relaties en seksualiteit is opgenomen in het lesprogramma.

Signaleren

- De school heeft inzicht in hoe het met leerlingen gaat op het gebied van relaties en seksualiteit.
Toelichting: Denk bijvoorbeeld aan de periodieke onderzoeken die de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) / GGD op school uitvoert.
- Signalen m.b.t. relaties en seksualiteit worden besproken in een bestaand zorgteam van school.
Toelichting: Elke school is wettelijk verplicht om een heldere ondersteuningsstructuur te hebben, waarvan een zorgteam, zorg- en adviesteam (ZAT) of multidisciplinair overleg deel uit maken. De vraag is of problemen of zorgen rondom dit specifieke thema gekoppeld worden aan deze bestaande ondersteuningsstructuur.
- Bij vragen en problemen denk aan: ongeplande zwangerschap, soa, seksueel misbruik, loverboys, vrouwenhandel, grensoverschrijding, seksuele problemen, ruilseks, sexting, problemen seksuele oriëntatie, homonegatief gedrag, uithuwelijking/eer gerelateerd geweld.
- De school informeert leerlingen en ouders bij wie zij terecht kunnen voor vragen/hulp over relaties en seksualiteit en pakt signalen op.

Schoolomgeving

- De school heeft praktische maatregelen getroffen om de veiligheid op het gebied van relaties en seksualiteit op school te bevorderen.

Toelichting: Denk bijvoorbeeld aan maatregelen zoals verlichting van de fietsenstalling en beveiliging tegen loverboys.

- De school betreft leerlingen bij activiteiten op het gebied van het thema Relaties en seksualiteit.
- De school betreft andere organisaties bij activiteiten rond het thema Relaties en seksualiteit.

Toelichting: Denk hierbij bijvoorbeeld aan samenwerking met externe partijen bij de organisatie of invulling van lessen en projectweken of rondom doorverwijzing van leerlingen.

Beleid

- Het thema Relaties en seksualiteit maakt onderdeel uit van het schoolbeleid.
- De school heeft gedragsregels over hoe zij wil bijdragen aan gezondheid, veiligheid en gezond gedrag rondom relaties en seksualiteit.
- De school informeert leerlingen en ouders over het beleid en de gedragsregels rondom het thema Relaties en seksualiteit.
- Het beleid en de gedragsregels worden geëvalueerd.
- De school heeft de coördinatie van het thema Relaties en seksualiteit belegd.

Vragenlijst themacertificaat Relaties en seksualiteit VO/VSO

Algemeen

1. Wat is je functie?

Antwoord:

2. Ben je ook de contactpersoon voor het vignet Gezonde School?

- Ja
- Nee, dat is: (geef naam, functie en e-mailadres)

3. Hoeveel leerlingen heeft de locatie waarvoor je het vignet Gezonde School aanvraagt?

Aantal leerlingen:

4. Schooltype waarvoor je het vignet Gezonde School aanvraagt (meerdere antwoorden mogelijk):

- Voortgezet speciaal onderwijs Cluster 1
- Voortgezet speciaal onderwijs Cluster 2
- Voortgezet speciaal onderwijs Cluster 3
- Voortgezet speciaal onderwijs Cluster 4
- Praktijkonderwijs
- Vmbo
- Havo
- Vwo
- Internationale schakelklassen (ISK)

5. Voor advies en ondersteuning over Gezonde School kun je terecht bij de Gezonde Schooladviseur van de regionale GGD. Geef hieronder aan of hiervan sprake is geweest. Mogelijk neemt de beoordelaar contact op met de betreffende adviseur bij eventuele vragen of onduidelijkheden rondom de aanvraag.

- Ja, ik ben geholpen door: (geef naam van adviseur en organisatie)
- Nee, ik heb geen gebruik gemaakt van advies of ondersteuning

Educatie

6. Maakt de school in het lesprogramma gebruik van één of meer erkende Gezonde School-activiteiten rondom het thema Relaties en seksualiteit? (meerdere antwoorden mogelijk)

Extra informatie: Voor het speciaal onderwijs kun je ook gebruik maken van interventies voor het po en deze eventueel in aangepaste vorm toepassen.

- Lang Leve de Liefde onderbouw vmbo, havo, vwo
- Lang Leve de Liefde onderbouw praktijkonderwijs
- Lang Leve de Liefde bovenbouw havo, vwo
- Lang Leve de Liefde 'Herhalingsmodule' bovenbouw praktijkonderwijs en vmbo
- Lang Leve de Liefde vso voor zml
- Lesbrieven Lang Leve de Liefde Seksuele Diversiteit en genderdiversiteit (aanvullend)
- Lang Leve de Liefde L.O.V.E. Online (aanvullend)
- Lang Leve de Liefde Jij en de media (aanvullend)
- Lovebuzz
- Je lijf, je lief!
- Girls' Choice. Wensen en grenzen in intimiteit
- Boys R Us
- Bordspel SeCZ TaLK (jongeren met chronische aandoening of beperking)
- Serious game Can you fix it?
- Liefde is... voor meisjes
- Liefde is...voor jongens
- Benzies & Batchies +
- Wat doe jij? Wensen en Grenzen in de Liefde
- Counselingsprogramma Girls' Talk
- Counselingsprogramma Girls' Talk +
- Counselingsprogramma Make a move!
- Counselingsprogramma Make a move! +
- Welkom op school
- Ik ben van mij!
- Be-loved Seksualiteit en weerbaarheid
- Living Loving
- Educatieve escaperoom 'Het stopt bij jou'

- Merel van Groningen-project
- No Nonsense
- SchoolsOUT
- Anders, namelijk: (toelichting verplicht)
- Nee, want: (geef toelichting) <verplicht>

7. Besteedt de school in de lessen aandacht aan de volgende onderwerpen?

Extra informatie: de onderwerpen die zijn aangeduid als 'minimaal vereist' moeten minstens in de lessen terugkomen.

- Lichamelijke ontwikkeling (o.a. puberteit) (minimaal vereist)
- Relatievorming
- Zelfbeeld (o.a. invloed media en genderidentiteit)
- (Acceptatie van) seksuele diversiteit (minimaal vereist)
- Veilig vrijen (preventie onbedoelde zwangerschap) (minimaal vereist)
- Veilig vrijen (preventie soa) (minimaal vereist)
- Voortplanting en gezinsvorming
- Wensen en grenzen en seksuele grensoverschrijding (minimaal vereist)
- Veiligheid online (bijvoorbeeld sexting, grooming en online daten)
- Anders, namelijk:
- Nee, want: (geef toelichting) <verplicht>

8. In welke leerjaren besteedt de school in de lessen aandacht aan relaties en seksualiteit?

- Praktijkonderwijs: (geef leerja(a)r(en) aan)
- Vmbo bb: (geef leerja(a)r(en) aan)
- Vmbo kb: (geef leerja(a)r(en) aan)
- Vmbo gl/tl: (geef leerja(a)r(en) aan)
- Havo: (geef leerja(a)r(en) aan)
- Vwo: (geef leerja(a)r(en) aan)
- Vso: (geef leerja(a)r(en) aan)

9. Zijn de onderwijsactiviteiten op het gebied van relaties en seksualiteit vastgelegd?

Extra informatie: Denk hierbij aan: curriculum, beleid, jaarplanning.

- Ja, als onderdeel van het curriculum (upload document)
 - Ja, als onderdeel van een beleidsplan (upload document)
 - Ja, anders namelijk: (evt. upload document)
 - Nee, want: (geef toelichting) <verplicht>
10. Biedt de school docenten bij- of nascholing op relaties en seksualiteit? Zo ja, op welke manier?
- Ja, namelijk: (evt. bijlage toevoegen)
 - Nee, want: (geef toelichting) <verplicht>
11. Informeert de school ouders dat er aandacht is voor het thema Relaties en seksualiteit op school?
- Ja, via de homepage van de school of een (digitale) nieuwsbrief [upload voorbeeld]
 - Ja, via de schoolgids [upload de schoolgids en geef de betreffende pagina nr.](bijlage verplicht)
 - Ja, tijdens open dagen op de locatie
 - Ja, tijdens oudergesprekken op indicatie
 - Ja, tijdens ouderbijeenkomsten
 - Nee, want: (geef toelichting) <verplicht>

Signaleren

12. Wordt er op de school periodiek nagegaan hoe het met leerlingen gaat op het gebied van relationele en seksuele vorming?

Extra informatie: Denk bijvoorbeeld aan de periodieke onderzoeken die de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) / GGD op school uitvoert.

- Ja, met JGZ-vragenlijst 'Jij en je Gezondheid'
- Ja, met de JGZ-vragenlijst 'Gezond Leven, Check het even'
- Ja, met andere vragenlijst namelijk: (geef toelichting)
- Anders, namelijk: (geef toelichting)
- Nee, want: (geef toelichting) <verplicht>

13. Wat doet de school met de informatie uit deze periodieke meting?

Antwoord:

14. Worden problemen en zorgen rondom relaties en seksualiteit gesignaleerd en besproken in een bestaand zorgteam van school?

Extra informatie: Elke school is wettelijk verplicht om een heldere ondersteuningsstructuur te hebben, waarvan een zorgteam, zorg- en adviesteam (ZAT) of multidisciplinair overleg deel uit maken. De vraag is of problemen of zorgen rondom dit specifieke thema gekoppeld worden aan deze bestaande ondersteuningsstructuur. Er kan een zorgplan of zorgprotocol als bijlage toegevoegd worden.

- Ja, namelijk: (geef toelichting) (eventueel bijlage toevoegen)
- Nee, want: (geef toelichting) <verplicht>

15. Informeert de school leerlingen bij wie zij terecht kunnen met vragen of hulp rondom relaties en seksualiteit? Zo ja, hoe?

- Ja, via de website van de school (voeg link toe)
- Ja, via de nieuwsbrief (upload voorbeeld)
- Ja, via de schoolgids (upload de schoolgids)
- Ja, via mentorgesprekken
- Ja, via posters op school
- Ja, via de jeugdgezondheidszorg (binnen een JGZ-consult)
- Ja, via de lesmethode
- Anders, namelijk: (geef toelichting)
- Nee, want: (geef toelichting) <verplicht>

16. Informeert de school ouders en anderen bij wie zij terecht kunnen met vragen of hulp op het gebied van relationele en seksuele vorming van het kind? Zo ja, hoe?

Extra informatie: Ouders/verzorgers of iemand uit de directe omgeving van de leerling

Voorbeelden: Bij vermoedens van seksuele grensoverschrijding, bij verspreiding van naaktfoto's of naaktfilmpjes, bij niet respectvol gedrag richting LHBTi-leerlingen.

- Ja, via de website (voeg link toe)
- Ja, via de nieuwsbrief (upload voorbeeld)

- Ja, via de schoolgids (upload de schoolgids)
- Ja, via ouderbijeenkomsten
- Ja, via oudergesprekken op indicatie
- Anders, namelijk: (geef toelichting)
- Nee, want: (geef toelichting) <verplicht>

17. Hoe wordt omgegaan met signalen van ouders rondom relaties en seksualiteit met betrekking tot hun kind? Geef hierbij eventueel een geanonimiseerd voorbeeld.

Antwoord:

18. Heb je nog aanvullingen rond signaleren?

Extra informatie: Denk bijvoorbeeld aan schoolmedewerkers die getraind zijn in het signaleren rondom relaties en seksualiteit (bijvoorbeeld het vlaggensysteem) of aan het bieden van extra ondersteuning/zorg aan leerlingen die dit nodig hebben.

Antwoord:

Schoolomgeving

19. Welke praktische maatregelen zijn getroffen om onveilige situaties op het gebied van relaties en seksualiteit te voorkomen? (meerdere antwoorden mogelijk).

- Verlichting in de fietsenstalling of andere donkere plekken
- Toezicht op het schoolplein door conciërges of docenten
- Cameratoezicht
- Condoomautomaten
- Anders, namelijk: (geef toelichting)
- Geen

20. Heeft de school nog andere aanpassingen in de schoolomgeving gedaan om gezond gedrag rondom relationele en seksuele vorming te stimuleren?

Extra informatie: Denk bijvoorbeeld aan het ophangen van gedragsregels in de school

Antwoord:

21. Betreft de school leerlingen bij activiteiten rondom relaties en seksualiteit? Zo ja, hoe?

Extra informatie: Denk bijvoorbeeld aan: Leerlingen hebben op school een eigen GSA (Gender and Sexuality Alliance) opgericht of leerlingen denken mee over activiteiten op school rondom relaties en seksualiteit in een leerlingenraad.

- Ja (geef toelichting)
- Nee, want: (geef toelichting) <verplicht>

22. Betreft de school andere organisaties bij activiteiten rond relaties en seksualiteit? Zo ja, geef een korte omschrijving.

Extra informatie: Denk bijvoorbeeld aan MEE, de GGD, jeugdzorg, jeugd GGZ of politie. Er kan o.a. worden gedacht aan samenwerking met externe partijen bij de organisatie of invulling van lessen en projectweken of rondom het doorverwijzen van leerlingen.

- Ja, namelijk: (geef toelichting)
- Nee, want: (geef toelichting) <verplicht>

Beleid

23. Maakt het thema Relaties en seksualiteit onderdeel uit van het schoolbeleid?

Extra informatie: Denk hierbij ook aan de missie / visie van de school en aan de kernwaarden, doelen, pedagogische opdracht.

- Ja (upload dit schoolbeleid en geef paginanummer aan)
- Nee (toelichting mogelijk)

24. Heeft de school gedragsregels opgesteld over omgangsvormen in en rond de school met betrekking tot relaties en seksualiteit?

- Ja, namelijk: (upload het document)
- Nee (door naar vraag 29)

25. Welke van de volgende onderwerpen komen terug in de gedragsregels voor relaties en seksualiteit?

- Respectvol gedrag

- Acceptatie van seksuele diversiteit
- Seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen docent en leerling
- Seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen leerlingen
- Seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen medewerkers
- Anders, namelijk (geef toelichting)
- Geen

26. Hoe gaat de school ermee om, als de gedragsregels niet nageleefd worden?

Extra informatie: Denk bijvoorbeeld aan een protocol hoe te handelen als gedragsregels geschonden worden.

Antwoord:

27. Informeert de school leerlingen en ouders over de gedragsregels rondom relaties en seksualiteit?

- Ja, de school informeert leerlingen (geef toelichting)
- Ja, de school informeert ouders (geef toelichting)
- Nee, want: (geef toelichting) <verplicht>

28. Wanneer zijn het beleid en de gedragsregels voor het laatst geëvalueerd?

Antwoord:

29. Heeft de school de coördinatie van het thema Relaties en seksualiteit belegd? Zo ja, bij wie?

- Gezonde School-coördinator
- Directielid
- Docent
- Zorgcoördinator
- Anders, namelijk:
- Niet

30. Heb je nog aanvullingen op de aanvraag?

Antwoord:

31. Waar ben je trots op als het gaat om het thema Relaties en seksualiteit binnen de school?

Antwoord:

Commitment

32. De (adjunct) directeur en de Medezeggenschapsraad committeren zich aan de aanvraag voor het vignet Gezonde School voor het thema Relaties en Seksualiteit. Deze vragenlijst is naar waarheid ingevuld.

- Ja
- Nee

Evaluatie vragen

33. Heb je middels deze vragenlijst voldoende kunnen toelichten hoe de school(locatie) werkt aan een gezonde leefstijl?

- Ja
- Niet helemaal, want: (geef toelichting)
- Nee, want (geef toelichting)

34. Heb je suggesties voor het verbeteren van de vragenlijst?

- Ja, namelijk: (geef toelichting)
- Nee